

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Csire Balázs (felperesi képviselő címe) ügyvéd által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek - a Dr. Károly László Ügyvédi Iroda (alperesi képviselő címe) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen kölcsön visszafizetése iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2010. május 12. napján meghozott 40.P.25.494/2009/16. számú ítélete ellen az alperes részéről 22. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 250.000 (kétszázötvenezer) forint másodfokú perköltséget, míg az államnak külön felhívásra 432.000 (négy százharminckétezer) forint feljegyzett fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes keresetében kérte, hogy a bíróság a Ptk. 242. §-ának (1) bekezdése alapján kötelezze az alperest 7.198.000 forint tőke és ezen összegből 2.523.000 forint után 2009. július 1. napjától, míg 4.675.000 forint után 2009. október 1. napjától a törvényes mértékű késedelmi kamat, valamint perköltség megfizetésére.

Előadta, hogy a köztük kialakult bizalmas kapcsolatra tekintettel a 2007. és 2008. évek során több, kisebb-nagyobb összegű kölcsönt adott az alperesnek. Az adós a csatolt, teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt nyilatkozataival 2008. június 27-én 2.525.000 forint, 2009. március 23-án pedig további 4.675.000 forint kölcsöntartozást ismert el. A fenti összegeket azonban a lejáratkor - 2009. június 30-án, illetve 2009. szeptember 30-án - nem fizette vissza.

Az alperes érdemi ellenkérelme a kereset elutasítására irányult.

Állította, hogy a két tartozáselismerő nyilatkozatot összecszerűségében tisztázatlan tartozásokról írta alá, a második nyilatkozatban szereplő összeg pedig magában foglalja az első okiratban szereplő összeget. Vitatta, hogy a csatolt okiratok teljes bizonyító erővel rendelkezzenek. Kifogásként hivatkozott arra, hogy a felperessel kötött szerződése uzsorás, illetve a szolgáltatás és az ellenszolgáltatás között feltűnően nagy volt az értékkülönbség.

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 7.198.000 forint tőkét, továbbá ezen összegből 2.523.000 forint után 2009. július 1. napjától, míg 4.675.000 forint után 2009. október 1. napjától a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamatot, valamint 719.800 forint ügyvédi munkadíjat mint perköltséget. Kötelezte az alperest, hogy az ítélet jogerőre emelkedése után fizessen meg az APEH Közép-magyarországi Regionális Igazgatósága Illetékkezelési Főosztályának külön felhívására 432.000 forint feljegyzett eljárási illetéket.

Határozatában tényként állapította meg, hogy a felperes 2007- ben és 2008-ban több, kisebb-nagyobb összegű kölcsönt adott az alperesnek. A 2008. június 27-én kelt átvételi elismervény tartalmát tekintve tartozáselismerő nyilatkozat, amely igazolja, hogy az alperes átvett a felperestől 2.523.000 forintot, és kötelezettséget vállalt ezen összeg 2009. június 30. napjáig történő visszafizetésére. A kötelezettségét nem teljesítette, ennek ellenére a felperes továbbra is adott a részére különböző összegű kölcsönöket. 2009. március 23-án egy újabb tartozáselismerő nyilatkozatot írt alá az alperes, amely szerint 4.675.000 forintot vett át kölcsön jogcímén. Ezen tartozását sem fizette vissza a vállalt 2009. szeptember 30-i időpontig.

A tényállás megállapítására a csatolt okiratok és a felek személyes előadása alapján került sor. Az elsőfokú bíróság V. S. és H. Z. tanúvallomását figyelmen kívül hagyta, mert úgy nyilatkoztak, hogy információik a felektől származnak. E. J., K. I. és Sz. J-né tanúkenti meghallgatását pedig azért mellőzte, mert az alperes úgy nyilatkozott, hogy mindhárom tanú a házastársával közös baráti körbe tartozik, így az információikat az alperestől vagy annak házastársától szerezték. A csatolt átvételi elismervény megnevezésű okiratokat teljes bizonyító erejű magánokiratként értékelte a bíróság, mert az alperes nem tudta alátámasztani azt az állítását, hogy a tanúk a szerződést utólag írták alá úgy, hogy a felek nem voltak jelen. Erre a körülményre bizonyítási indítványt sem terjesztett elő. Az alperes azt sem tudta bizonyítani, hogy az okiratokban megjelölt két kölcsöntartozást hiánytalanul visszafizette volna. Nem tudott nyilatkozni arra, hogy az egyes összegeket pontosan mikor vette át, illetőleg az általa eszközölt visszafizetésekre mely időpontban és milyen összeg erejéig került sor. Mindezekre tekintettel a teljes bizonyító erejű magánokirattal szemben fennálló bizonyítási kötelezettségének nem tett eleget.

Az ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben kérte annak megváltoztatását és a kereset elutasítását.

Nem vitatta, hogy a felperes alkalmanként többszázezer forinttal kisegítette; erre tekintettel ígérte meg, hogy az összegyűlt 2.523.000 forintot megfizeti a részére. Állította, hogy a tartozását folyamatosan törlesztette, ezt a felperes egy naptárban rögzítette. Utóbb elhatározták, hogy a kiadásait és bevételeiket közösen kezelik. 2008 novemberében megindította a házassági bontópert, 2009. március 9-én azonban megszakították a kapcsolatukat a felperessel figyelemmel arra, hogy rendezni akarta a házasságát. Ekkor a felperes kérte, hogy számoljanak el egymással, és miután nem vezetett nyilvántartást a törlesztésekről, teljesen ki volt szolgáltatva. Nem vitatta, hogy aláírta a 4.675.000 forintról szóló elismervényt, de állította, hogy ezt megelőzően megsemmisítették a 2.523.000 forintról szóló okiratot. Hivatkozott arra, hogy az ügyleti tanúk az aláírásnál nem voltak jelen, és ő sem volt ott a tanúk aláírásánál. Pár nappal később rájött, hogy nem tartozhat ennyi pénzzel. Valójában a felperes tulajdonította el a pénzét. Vitatta, hogy a felperes a bevallott havi 80.000 forintos jövedelméből képes lett volna ekkora kölcsönt nyújtani, ezért kérte, hogy az ítéltábla nyilatkoztassa őt ebben a körben. Kifejtette, hogy a jogi képviselőjének hibájából nem támadta meg a szerződéseket egy éven belül a feltűnő értékkülönbség ellenére, de e körben kifogását fenntartotta.

A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult annak helyes indokai alapján.

Álláspontja szerint a fellebbezésben foglaltak alapján nincs ok a bizonyítékok felülmérlegelésére, továbbá az alperes nem hivatkozhat már új tényekre a felperesi jövedelem körében. Az alperes előadását ellentmondásosnak találta. Utalt arra, hogy az első okirat megsemmisítésével kapcsolatos állítást az elsőfokú eljárásban már cáfolta. Értelmezhetetlen a feltűnő értékaránytalanság körében tett meglátás, mivel kamatmentes kölcsönről volt szó. Az ügyleti tanúk jelenlétét irrelevánsnak ítélte tekintettel az alperes nem vitatott, sajátkezű aláírására.

Az ítéltábla az elsőfokú ítéletet teljes terjedelmében vizsgálta felül, mert annak első fokon jogerőre emelkedett rendelkezése nem volt.

A fellebbezés alaptalan.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, az ítéltábla az érdemi döntésével és annak jogi indokolásával is egyetért, ezért csak fellebbezésre tekintettel mutat rá az alábbiakra.

A felperes a keresetét a Ptk. 242. §-ának (1) bekezdésében foglaltakra tekintettel terjesztette elő hivatkozva a keresetlevélhez csatolt átvételi elismervényekben tett nyilatkozatokra. A Ptk. fenti rendelkezése alapján a tartozás elismerése a tartozás jogcímét nem változtatja meg, ezért helyesen járt el az elsőfokú bíróság, amikor a keresetet - annak tartalma alapján - kölcsönszerződés teljesítésére irányuló követelésként bírálta el, ennek jogszabályi alapját adott esetben a Ptk. 300. § (1) bekezdése képezte. Helyesen mutatott rá arra is, hogy az alperes - a nem vitatottan aláírt elismeréssel szemben - a rajta nyugvó bizonyítási teher ellenére nem tudta

igazolni azt az állítást, mely szerint a szerződés érvénytelen, illetve a tartozása nem áll fenn.

Az elsőfokú eljárásban előadott érvénytelenségi okok közül az alperes a fellebbezésben már csak a szerződésben meghatározott szolgáltatások közötti feltűnő értékkülönbségre hivatkozott, ezért az ítéletáblának ebben a kérdésben kellett állástfoglalnia.

A Ptk. 201. §-ának (2) bekezdése értelmében feltűnő értékkülönbség csak visszerthes szerződéseknél állhat fenn, az egyenértékűség ugyanis kizárólag ebben az esetben vizsgálható. A per tárgyát képező kölcsönszerződések azonban kamatkikötést nem tartalmaztak, az alperes csak a tőkeösszeg visszaszolgáltatását vállalta. Kamatfizetési kötelezettség hiányában a megállapodás ingyenesnek minősül, ebből következően pedig fogalmilag kizárt a feltűnő értékkülönbség megállapítása.

Az alperes fellebbezése szerint a felperesnek nem is állt rendelkezésére a tartozáselismerésekben szereplő összeg. Az elsőfokú eljárásban foganatosított személyes meghallgatása során azonban fel sem merült, hogy a felperes nem volt képes ilyen összegű kölcsönök nyújtására. Ezzel szemben az alperes kifejezetten úgy nyilatkozott, hogy 2008 nyarán leültek, összeadták, hogy mennyi az aktuális tartozása; ezt az összeget tartalmazza az első elismervény. Ezt követően folytatódott a kisebb-nagyobb kölcsönök felvétele, illetőleg visszafizetése (12. jegyzőkönyv 4. oldala). Azt is elismerte, hogy annyi kölcsönt kapott, amennyi a papírokra rá van írva, és az okiratok aláírásának időpontjában volt akkora tartozása a felperes felé (12. számú jegyzőkönyv 6. oldal). Mindebből az következik, hogy a kölcsönszerződések tényét és az átadott összeg nagyságát lényegében az alperes elismerte. A másodfokú eljárásban a Pp. 235. §-ának (1) bekezdése alapján ennek ellenkezőjét új tényként már nem állíthatja, illetve új bizonyítékokra ebben a körben már nem hivatkozhat, ezért az ítéletábla a további bizonyításra nem látott lehetőséget.

Nem bizonyította az alperes azt sem, hogy a tartozását legalább részben teljesítette, de ennek egyébként ellent is mond az az előadása, mely szerint csak utólag, az okiratok aláírását követően gondolta, hogy nem állhat fenn ekkora tartozása a felperes felé. Nem lehetett a javára értékelni azt az állítást sem, hogy egy időszakban közös gazdálkodást folytattak a felperessel, és az ennek során megvalósuló pénzmozgásokat a javára el kellene számolni. A felperes ugyanis mind az együttélést, mind pedig a közös gazdálkodás tényét vitatta, és az alperes ezen állítását sem tudta alátámasztani.

Mindezek alapján az ítéletábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése szerint - annak helyes indokaira utalással - helybenhagyta.

Az eredménytelenül fellebbező alperest a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján kötelezte a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. §-ának (2) és (5)-(6) bekezdése szerint -a másodfokú eljárás kisebb munkaigényére tekintettel mérsékelt összegben -

megállapított ügyvédi munkadíjból álló perköltségnek a felperes, az illetékfeljegyzési jog folytán feljegyzett illetéknek pedig a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §-ának (2) bekezdése alapján az állam részére való megfizetésére.

Budapest, 2011. május 11.

. Szabó Klára s.k.
a tanács elnöke

. Sándor Ottó s.k.. Csordás Csilla s.k.
előadó bíró

bíró

A kiadmány hitelül: